

BÀI 22 MÂY ĐƯỢC HÌNH THÀNH NHƯ THẾ NÀO ? MƯA TỪ Đâu RA ?

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS có thể :

- Trình bày mây được hình thành như thế nào.
- Giải thích được nước mưa từ đâu ra.
- Phát biểu định nghĩa vòng tuần hoàn của nước trong tự nhiên.

ĐỒ DÙNG DẠY - HỌC

Hình trang 46, 47 SGK.

HOẠT ĐỘNG DẠY - HỌC

Hoạt động 1 : TÌM HIỂU SỰ CHUYỂN THỂ CỦA NƯỚC TRONG TỰ NHIÊN

* *Mục tiêu :*

- Trình bày mây được hình thành như thế nào.
- Giải thích được nước mưa từ đâu ra.

* *Cách tiến hành :*

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

GV yêu cầu HS làm việc theo cặp. Từng cá nhân HS nghiên cứu câu chuyện *Cuộc phiêu lưu của giọt nước* ở trang 46, 47 SGK. Sau đó nhìn vào hình vẽ kể lại với bạn bên cạnh.

Bước 2 : Làm việc cá nhân

- HS quan sát hình vẽ, đọc lời chú thích và tự trả lời 2 câu hỏi :
 - + Mây được hình thành như thế nào ?
 - + Nước mưa từ đâu ra ?
- Khi đã nắm vững câu chuyện *Cuộc phiêu lưu của giọt nước*, HS có thể tự vẽ minh họa và kể lại với bạn.

Bước 3 : Làm việc theo cặp

Hai HS trình bày với nhau về kết quả làm việc cá nhân.

Bước 4 : Làm việc cả lớp

- GV gọi một số HS trả lời câu hỏi :
 - + Mây được hình thành như thế nào ?
 - + Nước mưa từ đâu ra ?
- GV giảng :
(Nội dung như mục *Bạn cần biết* trang 47 SGK).
- Tiếp theo, GV yêu cầu HS : Phát biểu định nghĩa vòng tuần hoàn của nước trong tự nhiên.

Hoạt động 2 : TRÒ CHƠI ĐÓNG VAI TÔI LÀ GIỌT NƯỚC

* *Mục tiêu* : Củng cố những kiến thức đã học về sự hình thành mây và mưa.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

- GV chia lớp ra thành 4 nhóm. Yêu cầu HS hội ý và phân vai theo :
 - + Giọt nước
 - + Hơi nước
 - + Mây trắng
 - + Mây đen
 - + Giọt mưa
- GV gợi ý cho HS có thể sử dụng thêm những kiến thức đã học của bài trước và các kiến thức đã học về thời tiết ở lớp 1 để làm cho lời thoại thêm sinh động.

Bước 2 : Làm việc theo nhóm

Các nhóm phân vai như đã hướng dẫn và trao đổi với nhau về lời thoại theo sáng kiến của các thành viên. Ví dụ :

- Bạn đóng vai “Giọt nước” có thể nói : “Tôi là Giọt nước ở sông (hoặc biển hoặc suối, hồ, ao). Khi ở dòng sông tôi là thể lỏng. Vào một hôm, tôi bỗng thấy mình nhẹ bỗng và bay lên cao, lên cao mãi...”

- Vai “Hơi nước” : “Tôi trở thành hơi nước và bay lơ lửng trong không khí (HS có thể làm động tác bay). Đố các bạn nhìn thấy tôi đấy. Khi tôi ở thể khí thì không một ai có thể nhìn thấy tôi. Khi gặp lạnh, tôi bị biến thành những giọt nước nhỏ li ti.”
- Vai “Mây trắng” : “Tôi là Mây trắng, tôi được tạo thành từ rất nhiều hạt nước nhỏ li ti. Các bạn hãy ngắm nhìn tôi trên bầu trời. Lúc này tôi thật đẹp và tinh khiết như những dải lụa trắng hoặc những đám bông trắng bông bênh trời.”
- Vai “Mây đen” : “Tôi là Mây đen, từ những đám mây trắng, tôi tiếp tục bay lên cao. Ôi lạnh quá, từ rất nhiều đám mây cùng những giọt nước nhỏ li ti khác chúng tôi tụ họp lại với nhau, làm thành những lớp mây đen bao phủ bầu trời. Khi nhìn thấy tôi các bạn nên đi nhanh về nhà kẻo mưa xuống chạy không kịp đấy.”
- Vai “Giọt mưa” : “Tôi là Giọt mưa. Tôi ra đi từ những đám mây đen. Tôi đem lại sự mát mẻ và nguồn nước cho mọi người và cây cối. Các bạn hãy nhớ rằng, nếu không có mây sẽ không có mưa. Ô, đây có phải chính là dòng sông nơi tôi đã ra đi không ?” (HS làm động tác mừng rỡ).

Lưu ý : Lời thoại trên chỉ là gợi ý, GV có thể sử dụng để hướng dẫn các nhóm hoặc có thể không sử dụng.

Bước 3 : Trình diễn và đánh giá

- Lần lượt các nhóm lên trình bày ;
- Các nhóm khác nhận xét góp ý. GV lưu ý HS góp ý về khía cạnh khoa học xem các bạn nói có đúng trạng thái của nước ở từng giai đoạn hay không.
- GV và HS cùng đánh giá xem nhóm nào trình bày sáng tạo, đúng nội dung học tập.